

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 55 0 Rs 007998 24 Rev
Sarajevo, 04.02.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Fatime Imamović, kao predsjednice vijeća, Adnana Baručije i Snježane Malešević, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja N.K. iz S., ul. A.M. ..., koga zastupa punomoćnik Husein Huzejrović, advokat iz Bihaća, protiv tuženog Hercegovačko-neretvanski kanton, koga zastupa zakonski zastupnik Kantonalno javno pravobranilaštvo Mostar, radi isplate potraživanja iz radnog odnosa i diskriminacije, v.s. 5.001,00 KM, odlučujući o revizijama tužitelja i tuženog, izjavljenim protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj 55 0 Rs 007998 23 Rsž od 18.09.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj 04.02.2025. godine, donio je:

P R E S U D U

Revizije se odbijaju.

Odbijaju se zahtjevi stranaka za naknadu troškova nastalih u povodu revizije.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Čitluku broj 55 0 Rs 007998 22 Rs od 16.01.2023. godine odlučeno je:

„1. Odbijaju se tužbeni zahtjevi tužitelja koji glase:

„I UTVRĐUJE SE da je prema tužitelju od strane tuženog Hercegovačkog-Neretvanskog kantona učinjena diskriminacija, te je tuženi povrijedio pravo jednakog postupanja, kao izabranom nosiocu pravosudne funkcije, iz razloga je ne donošenjem odredbi koji propisuju naknadu na ime odvojenog života od porodice i na ime smještaja, a koje bi se odnosile na tužitelja kao sudije Općinskog suda Mostar, odnosno što nije normirao obračune i isplatio naknade prava odvojenog života i pravo naknade za smještaj, a koje pripadaju drugim licima koji ostvaruju ovo pravo u Hercegovačko-neretvanskom kantonu i Bosni i Hercegovini, stavili tužitelja po osnovu funkcije i statusa u nejednak i nepovoljan statusni i imovinski položaj, u odnosu na izabrane dužnosnike, državne službenike, namještenike i druge zaposlene u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na nivou Hercegovačko-Neretvanskog kantona, što je imalo za posljedicu povredu Ustavom zagwarantovanih prava tužitelja, diskriminaciju tužitelja, umanjena imovine tužitelja, slijedom čega je tužitelju pričinjena šteta.

II UTVRĐUJE SE da je prema tužitelju od strane tuženog Hercegovačko-Neretvanskog kantona učinjena diskriminacija, te je tuženi povrijedio pravo jednakog postupanja, kao izabranom nosiocu pravosudne funkcije na način da je donošenjem u toku ovog postupka Uredbe o naknadi za vrijeme provedeno u pripravnosti za rad sudija i tužilaca i naknadi za odvojeni život od porodice i smještaja u mjestu rada tužilaca, sudija i stručnih saradnika u sudovima u HNK i Kantonalnom tužilaštvu u HHK, nejasno, nejednako i neproporcionalno normirao isplatu naknade za odvojen život i naknadu za smještaj, u odnosu na sudije i tužioce i druga normativno povezana lica komparativnog statusa u Bosni i Hercegovini.

III PONIŠTAVA SE kao neustavno i nezakonito rješenje Općinskog suda u Mostaru broj: 058-0-Su-2215/21 od 15.10.2021.godine i rješenje broj: 058-0-Su-2215-2/21 od 28.10.2021.godine u cjelosti.

IV a) OBAVEZUJE SE tužena da tužitelju, na ime troškova smještaja u Mostaru i štete za period od 1.5.2021 godine do 30.11.2022 godine isplati iznos od 7.600,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.12.2022 godine do isplate, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

IV b) OBAVEZUJE SE tužena te da tužitelju ubuduće, počev od 1.12.2022 godine pa nadalje plaća troškove smještaja u Mostaru u mjesečnim iznosima od po 400,00 KM i to do 5 u mjesecu za tekući mjesec, sve dok za to postoje zakonski razlozi odnosno ne promjene okolnosti koje opravdavaju prestanak obaveze plaćanja ove naknade, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

V a) OBAVEZUJE SE tuženi da tužitelju na ime naknade za odvojen život od porodice i štete za period od 1.5.2021 godine do 30.11.2022 godine isplati iznos od 15.264,90 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 1.12.2022 godine do isplate, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

V b) OBAVEZUJE SE tužena da tužitelju ubuduće, počev od 1.9.2022 godine pa nadalje plaća na ime naknade za odvojen život mjesečne iznose od po 700,00 KM i to do 5 u mjesecu za tekući mjesec, sve dok za to postoje zakonski razlozi odnosno ne promjene okolnosti koje opravdavaju prestanak obaveze plaćanja ove naknade, sve u roku od 15 dana, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

VI NALAŽE SE tuženom da poduzme radnje kojim će se otkloni diskriminacija u pogledu ostvarivanja prava tužitelja na ime naknade za smještaj i na ime naknade za odvojen život, te se zabranjuje tuženom da u buduće vrši diskriminaciju prema tužitelju po osnovu funkcije i profesionalnog statusa.

VII OBAVEZUJE SE tuženi da tužitelju nadoknadi nematerijalnu štetu, zbog povrede prava zaštićenih Zakonom o zabrani diskriminacije, Ustavom Bosne i Hercegovine, te povrede ličnosti, ugleda i časti, na ime satisfakcije iznos od 1000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate.

VIII OBAVEZUJE SE tužena da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka, sa zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja presude pa do isplate.“

2. Dužan je tužitelj naknaditi tuženiku parnične troškove u iznosu od 1.980,00 KM u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj 55 0 Rs 007998 23 Rsž od 18.09.2024. godine odlučeno je:

„Žalba tužitelja djelimično se uvažava, prvostepena presuda preinačava pod tačkom III izreke na način da se poništava nezakonito rješenje Općinskog suda u Mostaru broj: 058-0-Su-2215/21 od 15.10.2021.godine i rješenje broj: 058-0-Su-2215-2/21 od 28.10.2021.godine.

Ukida se prvostepena presuda po tačkom IV a) i V a) izreke i u dijelu odluke o troškovima postupka i u tom dijelu vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ostalom dijelu žalba tužitelja se odbija i prvostepena presuda u cjelosti potvrđuje (tačka I,II, IV b),Vb, VI i VII) zahtjeva.“

Tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju kojom pobija presudu u dijelu u kom je odbijen zahtjev tužitelja zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda preinači i usvoji u cijelosti tužbeni zahtjev ili da se ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje. Tužitelj je zatražio troškove sastava revizije u iznosu od 1.263,60 KM.

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se revizija odbaci odnosno odbije, uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.369,00 KM.

Tuženi pobija presudu u dijelu kojim je prihvaćen tužbeni zahtjev zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda preinači i odbije u cijelosti tužbeni zahtjev uz naknadu troškova sastava revizije u iznosu od 1.351,00 KM ili ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužitelj je osporio osnovanost revizijskih razloga i predložio da se revizija odbije kao neosnovana, uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.263,60 KM.

U konkretnom slučaju dopuštene su revizije budući da je u sporovima pokrenutim prema odredbama Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“, broj 59/09 i 66/16, dalje: ZZD) revizija uvijek dopuštena.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u revizijama i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, dalje ZPP), ovaj sud je odlučio:

Revizije nisu osnovane.

Revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom, u granicama razloga navedenih u revizijama, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava (čl. 241. st. 1. ZPP).

Suprotno revizijskim navodima tužitelja prihvatanjem sudske ocjene dokaza izvedenom od strane prvostepenog suda, u postupku pred drugostepenim sudom nije učinjena povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. stav 1. u vezi sa članom 8. ZPP. Naime, sudsku ocjenu dokaza izveo je prvostepeni sud i to upravo na način propisan odredbom člana 8. ZPP tako da je izvedene dokaze ocijenio po slobodnom uvjerenju ali na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka. To uvjerenje opravdao je uvjerljivim i logičnim razlozima pa u postupku pred drugostepenim sudom prihvatanjem takve ocjene dokaza nije ostvarena povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. stav 1. u vezi sa članom 8. ZPP.

Drugostepeni sud je u žalbenom postupku postupio u skladu s odredbom člana 231. ZPP i u obrazloženju presude ocijenio sve žalbene navode koji su od odlučnog značaja za donošenje odluke u ovom sporu.

Pravo na obrazloženu sudsku odluku predstavlja jedan od segmenata prava na pravično suđenje iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda („Službeni glasnik BiH“, broj 6/99). U konkretnom slučaju odluka drugostepenog suda zasnovana je na provedenim dokazima i utvrđenim činjenicama i dati su jasni razlozi tako da je presudu moguće ispitati, pa je neprihvatljiv revizijski prigovor tužitelja da je obrazloženje drugostepene presude nejasno, proizvoljno i neobrazloženo, tako da pobijana presuda nije zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 191. stav 4. ZPP i članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Nije osnovan ni prigovor pogrešne primijene materijalnog prava.

Predmet spora u revizijskoj fazi postupka je zahtjev tužitelja za utvrđenje da je tuženi povrijedio tužiteljevo pravo na jednako postupanje na način da je propustio da mu prizna i isplati naknadu za odvojeni život i smještaj u mjestu rada, da se otklone posljedice diskriminacije, poništenje rješenja Općinskog suda u Mostaru, te isplata neisplaćenih predmetnih naknada.

Odlučujući o predmetnom tužbenom zahtjevu nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužitelj imenovan odlukom VSTV BiH od 15.04.2021.godine za sudiju Općinskog suda u Mostaru, da je stupio na dužnost sudije i zasnovao radni odnos kao sudija Općinskog suda u Mostaru sa danom 01.05.2021.godine. Tužitelj i njegova porodica imaju prebivalište u Sarajevu. Predsjednik Općinskog suda u Mostaru donio je rješenje broj 058-0-Su-2215/21 od 15.10.2021.godine kojim je odlučio o zahtjevu tužitelja za isplatu naknade za odvojeni život i smještaj u Mostaru, te da je donio rješenje broj Su-2215-1/21 od 22.10.2021.godine kojim je odbijen zahtjev tužitelja za isplatu naknada za odvojeni život i smještaj i rješenje broj 058-0-Su-2215-2/21 od 12.11.2021.godine kojim je odbijena žalba tužitelja na navedeno rješenje. Tužitelj je zakupio stan u Mostaru na adresi B. broj ..., na neodređeno vrijeme uz mjesečnu zakupninu u iznosu od 450,00 KM. Tužitelju za utuženi period nije isplaćena naknada za odvojeni život od porodice i naknada za smještaj u M..

Na temelju ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev nakon što je, u bitnom, ocijenio da Zakonom o plaćama i drugim naknadama sudija i tužioca u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 72/05, 22/09 i 55/13, dalje: Zakon o plaćama) sudijama, tužiocima i stručnim saradnicima nije bilo priznato pravo na troškove smještaja i odvojenog života, tako da su zakonite odluke predsjednika suda kojim je cijelosti odbijen kao neosnovan zahtjev tužitelja za isplatu predmetnih naknada. U pogledu zahtjeva za utvrđenje diskriminacije prvostepeni sud smatra da tuženi nije ovlašten donositi „odredbe koje propisuju naknadu na ime odvojenog života od porodice i na ime smještaja“ za sudije i tužitelje, tako da nije mogao ni učiniti diskriminaciju prema tužitelju jer nije pasivno legitimisan.

Drugostepeni sud je djelimičnom preinakom prvostepene presude prihvatio tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Općinskog suda u Mostaru, jer je ocijenio da tužitelj u ovom postupku potražuje isplatu naknada iz radnog odnosa od tuženog za koje je nadležan tuženi pozivajući se na odluke Ustavnog suda BiH broj AP-2985/19 od 08.07.2021. godine i AP-1312/20 od 12.01.2022. godine. Smatrajući da osporena presuda zasnovana na Zakonu o plaćama koji ne reguliše naknadu na ime odvojenog života i troškove smještaja nije u skladu sa Ustavom BiH i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, te radi zaštite prava tužitelja u konkretnom slučaju pripada mu naknada kao i izabranim dužnosnicima, državnim službenicima, namještenicima i drugim zaposlenim u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na nivou HNK, po osnovu potraživanja iz radnog odnosa. Drugostepeni je sud preinakom prvostepene presude u ovom dijelu prihvatio tužbeni zahtjev i poništio rješenje Općinskog suda u Mostaru broj: 058-0-Su-2215/21 od 15.10.2021.godine i rješenje broj: 058-0-Su-2215-2/21 od 28.10.2021.godine. Drugostepeni sud nalazi da je tužitelj zakasnio sa tužbom za utvrđenje diskriminacije (stav I izreke prvostepene presude) koju je podnio na pripremnom ročištu 14.09.2022.godine, pa je izgubio rok iz člana 12. Zakona o radu („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 26/16, 89/18, 23/20 - odluka US, 44/22 i 39/24, dalje: ZR), te smatra da je tužbu u ovom dijelu trebalo odbaciti, a ne odbiti, međutim posljedice su iste za tužitelja. Nadalje, drugostepeni sud prihvata stav prvostepenog suda da Zakonom o izmjenama

i dopuni Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužioca u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 61/22) nije propisan način određivanja naknade troškova za odvojeni život od porodice i naknade troškova smještaja u mjestu rada, niti su propisana ograničenja tuženom u određivanju visine ovih naknada. Drugostepeni sud smatra da tužitelj nije učinio vjerovatnim u postupku da je doveden u nepovoljan položaj, odnosno da je tuženi povrijedio njegovo pravo na jednako postupanje u odnosu na druge koji pripadaju istoj grupaciji kao i tužitelj, a što je uvjet za uspjeh za zaštitu od diskriminacije. Iz tih razloga smatra da je pravilno odbijen zahtjev za utvrđenje diskriminacije kao i zahtjev da se poduzmu radnje kojim će se otkloni diskriminacija, te zahtjev za nadoknadu nematerijalne štete po osnovu diskriminacije.

Drugostepena presuda, po ocjeni ovog suda, je pravilna i zakonita.

Neutemeljeno revident ukazuje na pogrešnu primjenu materijalnog prava kod odbijanja tužbenog zahtjeva jer je odbijanje tužbenog zahtjeva rezultat pravilne primjene materijalnog prava. Naime, kod pravilno utvrđene činjenice da tužitelj traži antidiskriminacijsku zaštitu, a nije učinio vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, nema materijalnopravne osnove za pružanje pravne zaštite kakvu traži tužitelj. Tačni su revizijski navodi da u slučaju zaštite zbog diskriminacije teret dokazivanja da nije bilo diskriminacije jeste na suprotnoj strani, ali samo pod pretpostavkom da tužitelj učini vjerovatnim da je došlo do diskriminacije. Kako to tužitelj u postupku nije učinio vjerovatnim, on posljedično nije učinio vjerovatnim postojanje jedne diskriminacijske osnove iz člana 2. stav 1. ZZD, pa su sudovi odbijanjem tužbenog zahtjeva pravilno primijenili materijalno pravo.

I u ovoj fazi revizijskog postupka sporno je da li je postupanjem tuženog došlo do diskriminacije tužitelja u odnosu na sudije i tužioce i druga normativno povezana lica u BiH i da li je na taj način nejasno, nejednako i neproporcionalno normirao isplatu naknade za odvojeni život i naknadu za smještaj, odnosno drugačije kazano da li je reguliranjem predmetnih naknada u jednom iznosu i u visini od 250,00 KM tužitelju povrijeđeno pravo jednakog postupanja.

Članom 3. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine je regulirano da iza člana 6c. dodaju se novi čl. 6d. i 6e. koji glase:

Član 6d. (Naknada za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada)

Sudije, tužioci i stručni saradnici iz člana 4. ovoga zakona čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 70 kilometara od mjesta suda i tužilaštva u kojemu obavljaju dužnost imaju pravo na naknadu troškova za odvojeni život od porodice i naknadu troškova smještaja u mjestu rada čiju visinu će posebnim propisom utvrditi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine za Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Federalno tužiteljstvo, a nadležne vlade kantona za općinske sudove, kantonalne sudove i kantonalna tužilaštva.

Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona je donijela Uredbu o naknadi za vrijeme provedeno u pripravnosti za rad sudija i tužilaca i naknadi za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada tužilaca, sudija i stručnih saradnika u sudovima u HNK i Kantonalnom tužilaštvu HNK koja je objavljena u Službenim novinama HNK broj 9/22 od 06.10.2022.godine. Članom 6. ove Uredbe utvrđena je visina naknade za odvojeni život od porodice i smještaj u mjestu rada, odnosno ovim članom je propisano da sudije, tužioci i stručni saradnici u Hercegovačko-neretvanskom kantonu čije je mjesto prebivališta udaljeno više od 70 kilometara od mjesta suda i tužilaštva u kojem obavljaju dužnost, imaju pravo na naknadu

troškova za odvojeni život od porodice i naknadu troškova smještaja u mjestu rada u visini od 250,00 KM.

Tužitelj u reviziji insistira na prigovoru da je pogrešan zaključak drugostepenog suda da sudije i tužioci i druga normativno povezana lica u BiH ne mogu biti uporedna grupa u kontekstu diskriminacije, jer se ne mora raditi o istom nosiocu pravosudne funkcije.

Suprotno navedenim prigovorima, pravilno zaključuju nižestepeni sudovi da je tuženi imao Ustavne i zakonske ovlasti da uređuje oblast predmetnih naknada na nivou kantona, kao i da utvrđuje visinu istih, neovisno od ostalih kantona i Federacije BiH. Po ocjeni i ovog suda, u konkretnom slučaju kao uporedna grupa ne mogu biti sudije i tužioci u Bosni i Hercegovini, jer oni nisu nosioci pravosudnih funkcija u sudovima u HNK i Kantonalnom tužilaštvu u HNK. Kako tužitelj nije naveo uporednu grupu iz Hercegovačko-neretvanskog kantona, to u postupku nije učinio vjerovatnim da je diskriminisan u smislu člana 2. i 15. ZZD, odnosno, nije dokazao da mu je tuženi povrijedio pravo na jednako postupanje. U vezi sa navedenim, imajući u vidu da se visina naknade troškova za odvojeni život od porodice i naknade troškova smještaja u mjestu rada utvrđuje posebnim propisom i to Vlada Federacije BiH za Vrhovni sud Federacije BiH i Federalno tužiteljstvo, a nadležne vlade kantona za općinske sudove, kantonalne sudove i kantonalna tužilaštva, a da ne postoji zakonska odredba kojom se svim sudijama i tužiocima garantuje ista visina ovih naknada, proizlazi da tužitelj nije dokazao da mu je postupanjem tuženog nanесena materijalna šteta. Zapravo izuzev Kantona Sarajevo koji je na identičan način kao tuženi regulirao visinu predmetnih naknada Uredbom o naknadama sudija i tužilaca u pravosudnim institucijama u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 48/22) i to u jednom iznosu i visini od 250,00 KM, sve druge nadležne vlade kantona kao i Vlada Federacije BiH su visinu naknada različito regulirali. Tako da i iz ovog razloga nije bilo moguće uzeti kao uporednu grupu sudije i tužioce u BiH.

No, ako tužitelj smatra da se radi o diskriminaciji na normativnoj razini, a to je u slučaju kada propis subjektima na koje se primjenjuje daje različita prava polazeći od neke nedopuštene osnove diskriminacije, za otklanjanje tog oblika diskriminacije ako je riječ o zakonu ili drugim propisima nadležan je Ustavni sud BiH.

Zbog svega gore navedenog pravilno su nižestepeni sudovi odbili tužitelja i sa zahtjevom u kojem traži zaštitu od diskriminacije u deklaratornom i kondemnatornom dijelu.

Tužitelj u reviziji poziva se na nove dokaze rješenja broj 058-0-Su-2265/22 i broj 58-0-Su-2266/22 od 29.12.2022.godine, međutim uz reviziju nisu dostavljena ista, tako da nisu ni mogla biti uzeta u razmatranje.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Kako ne stoje razlozi revizije kao ni razlog na koji ovaj sud pazi po službenoj dužnosti valjalo je reviziju tužitelja odbiti primjenom člana 248. ZPP.

Revizija tuženog nije osnovana.

Sporno je u ovoj fazi postupka, a polazeći od razloga revizije tuženog, pripada li tužitelju pravo na predmetne naknade za period do donošenja Zakona o izmjenama i dopuni

Zakona o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine kada su regulirane ove naknade.

Neosnovano tuženi smatra da tužitelju ne pripada pravo na predmetne naknade za period prije donošenja izmjena i dopuna Zakona o plaćama, obzirom da pritom gubi iz vida rečenu odluku Ustavni sud BiH o dopustivosti i meritumu broj AP – 2985/19 od 08.07.2021. godine, kojom je utvrđeno da postoji kršenje prava iz člana I/2. Ustava BiH i člana II/4. Ustava BiH, odnosno člana 14. Evropske konvencije, člana 1. Protokola broj 12 uz Evropsku konvenciju, kao i člana 26. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima kada je Kantonalni sud osporenu presudu zasnovao na Zakonu o plaćama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji Bosne i Hercegovine koji primjenom prakse Ustavnog suda iz predmeta br. U-7/21 i U-29/13, zbog toga što ne sadrži odredbe koje propisuju naknadu na ime odvojenog života i troškova smještaja. Dakle, u tom predmetu Ustavni sud BiH smatra da je osporena presuda zasnovana na Zakonu o plaćama koji, zbog toga što ne sadrži odredbe koje reguliraju naknadu na ime odvojenog života i troškova smještaja, nije u skladu sa Ustavom BiH i Evropskom konvencijom na koji način su povrijeđena apelantova prava. Zbog navedenih razloga, te radi efikasne zaštite apelantovog prava na pravično suđenje, neophodno je ukinuti osporenu odluku u relevantnom dijelu, te naložiti Kantonalnom sudu da donese novu odluku koja će biti u skladu sa apelantovim ustavnim pravima. Dok Parlament Federacije Bosne i Hercegovine ne dopuni Zakon o plaćama u relevantnom dijelu i ne propiše naknadu na ime odvojenog života i troškova smještaja u toku rada, Kantonalni sud je dužan da primijeni u svakom konkretnom slučaju relevantne odredbe Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće Vlade F BiH kojom je to pravo propisano za državne službenike.

Ustavom BiH je propisano da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obavezujuće. Samo je ovo odredba Ustava BiH koja reguliše pitanje dejstva odluka Ustavnog suda. Pitanje dejstva odluka regulirano je Pravilima Ustavnog suda Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 94/14, 47/23 i 41/24) i to članom 72. stav 1. koji propisuje da su odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće i svako fizičko i pravno lice je dužno da ih poštuje, dok je stavom drugim propisano svi organi vlasti su dužni, u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom i zakonom, provoditi odluke Ustavnog suda.

U pogledu zaključaka i pravnih shvaćanja navedenih u Odluci broj U - 1/11 koji obavezuju Ustavni sud u konkretnom slučaju Ustavni sud ukazuje da je u svojoj praksi utvrdio da se „obaveznost i izvršnost odluka Ustavnog suda ne odnose samo na izreku te odluke, već i na pravno shvaćanje i pravne ocjene o tome koje je ustavno pravo povrijeđeno i na koji način” (vidi rješenja Ustavnog suda br. AP 289/03 i AP 854/04 od 1. juna 2006. godine, tačka 8. i, mutatis mutandis, odluke o dopustivosti i meritumu br. AP 2578/15 od 12. januara 2016. godine, tačka 84. i AP 699/15 od 9. jula 2015. godine, tačka 61). Iako je navedena praksa zasnovana na članu 62. stav (4) Pravila Ustavnog suda koji se odnosi na djelovanje odluka o apelaciji, Ustavni sud smatra da se ista praksa odnosi i na odluke koje su donesene na osnovu člana VI/3.a) i c) Ustava Bosne i Hercegovine (Ustavni sud, Rješenje broj U - 3/13 od 30. septembra 2016. godine, tačka 11).

Imajući u vidu navedeno, a kako su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obavezujuće, u situaciji kada Zakon o plaćama, nije u spornom periodu regulirao predmetne naknade, a što nije bilo u skladu s Ustavom BiH i Evropskom konvencijom, i po ocjeni ovog suda tužitelju iste pripadaju kao i izabranim dužnosnicima, državnim službenicima, namještenicima i drugim zaposlenim u zakonodavnoj i izvršenoj vlasti na nivou HNK i to po osnovu prava iz radnog odnosa.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značaja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Zbog toga valjalo je reviziju tuženog, na temelju odredbe člana 248. ZPP odbiti.

U skladu sa odredbom člana 397. stav 1. u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP odbijen je zahtjev tužitelja i tuženog za naknadu troškova sastava revizije jer isti nisu postigli uspjeh u revizijskom postupku, dok je primjenom odredbe člana 397. stav 1. u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP odbijen zahtjev stranaka za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju jer isti nisu bili potrebni radi vođenja parnice.

Predsjednica vijeća
Fatima Imamović,s.r.